

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

29. maj 2024

Opfølgning på svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 161 (Alm. del) af 27. februar 2024 stillet efter ønske fra Samira Nawa (RV)

Afrapportering af ambassadehøring

Finansministeriet svarede den 25. marts 2024 på Finansudvalgets spørgsmål nr. 161. Det fremgik af svaret, at der med bistand fra Udenrigsministeriet ville blive gennemført en høring via ambassaderne i en række specifikke lande vedr. de efterspurgte oplysninger. Som opfølgning på Finansministeriets svar oversendes en sammenfatning af høringen vedr. reglerne omkring offentlighed samt tilgange til åbenhed om de specifikke landes kongehuses økonomi.

De via Udenrigsministeriet indhentede høringssvar er sammenfattet herunder:

Sverige

Den centrale økonomiske redegørelse, som Hoffet udarbejder, er årsregnskabet. Årsregnskabets udformning er aftalt ved flere forskellige tilfælde gennem forhandling mellem Hoffet, regeringen og Riksdagen.

Det svenske hof er ikke en myndighed, og offentlighedsprincipperne gælder således ikke for Hoffet. Hoffet efterstræber at være så åbne som muligt, når det gælder Hoffets økonomi, men åbenheden har visse begrænsninger, særligt når det kommer til hensynet til at værne om Kongefamiliens privatliv.

Norge

Det norske kongehus finansieres over statsbudgettet. Statens bevillinger til kongehuset er reguleret i Grundloven. Bevillingerne til Det kongelige hof omfatter driften af kongehuset, inkl. lønsumsmidler til ansatte. Apanagen er midler som kongefamilien disponerer til private formål. Kongehuset følger den almindelige budgetproces i staten. Det betyder, at de hvert år afgiver budgetforslag til Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet. Forslaget bliver herefter en del af den samlede statsbudgetproces, indtil Stortinget træffer endelig beslutning om statsbudgettet. Kongehusets årlige budgetforslag er underlagt reglerne om aktindsigt.

Der blev i 2002 etableret særskilte regler i form af et økonomiregelsæt, som blev fastsat ved kongelig resolution. Af økonomiregelsættet for Det kongelige hof følger det bl.a., at kongehuset selv skal dække underskud, og at kongehuset disponerer

over et eventuelt overskud. Det forudsættes endvidere, at love og regler for offentlige indkøb finder anvendelse, når hoffet foretager indkøb og udfører opgaver på vegne af det offentlige.

Kongehuset offentliggør hvert år en årsrapport på kongehusets hjemmeside.

Holland

Den hollandske grundlov fastsætter, at der hvert år skal udbetales en ydelse til kongen. Den årlige statsydelse til kongehusets medlemmer er fastsat i loven om kongehusets finansforordning. Kongen betaler ikke skat af statsydelsen, men betaler skat af sine private aktiver.

Oplysninger om kongehusets økonomi fremgår hvert år af finansloven. Bevillingen til kongehuset deles op i drift af hoffet og apanage. De største driftsposter tæller lønninger og materielle udgifter. Den samlede apanage for Kongen og kongehusets medlemmer fremgår ligeledes af de årlige finanslove. Kongens budget for 2024 udgør 55,9 millioner euro. Budgettet for de øvrige medlemmer af kongehusets udgør i 2024 11,6 millioner euro.

I tillæg til statsydelsen er der omkostninger forbundet med monarkiet, som er fordelt mellem flere ministerier, herunder indenrigs-, udenrigs- og forsvarsministerierne. Disse udgifter fremgår ligeledes af statsbudgettet. Dertil afholder staten udgifter til kongehusets sikkerhed.

Belgien

Det belgiske kongehus' økonomi består af Kong Philippes civilliste (statens ydelse til kongen), apanage til visse medlemmer af den kongelige familie og øvrige omkostninger til den kongelige families aktiviteter.

Kong Philippes civilliste omfatter alle de midler, som stilles til rådighed for statsoverhovedet, herunder udgifter til personale, udstyr, arrangementer, indvendigt vedligehold, administration mv. samt rådighed over visse slotte og den kongelige kunstsamling.

Ud over de udgifter, der afholdes direkte af Kong Philippe fra civillisten, ydes og betales visse støttetjenester til monarkiets drift af statslige myndigheder, herunder bl.a. fra Premierministeriet, Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet, den statslige ejendomsadministration samt det føderale politi. Udgifterne går bl.a. til besøgsrejser til udlandet, aflønninger til personale, åbning af de kongelige paladser for offentligheden, vedligeholdelse og brug af de kongelige paladser mv.

Udgiftsposter fremgår af det generelle budget for 2024, som er offentligt tilgængeligt.

Storbritannien

Det britiske kongehus finansieres af en række private og offentlige kilder. Den offentlige finansiering kommer fra "Sovereign Grant", der tildeles hvert finansår og i vid udstrækning svarer til den danske statsydelse.

I forlængelse af den relevante lovgivning (Sovereign Grant Act 2011) er der fastlagt rammeaftaler for udmøntningen af ydelsen og krav om udarbejdelsen af årlige rapporter om kongehusets økonomi, der er offentligt tilgængelige. Det gælder bl.a. en rammeaftale mellem det britiske finansministerium og hoffet om forvaltningen af ydelsen, en årsberetning fra hoffet, der forelægges Parlamentet, og en årlig rapport fra "Royal Trustees", der fastsætter niveauet for ydelsen.

"Royal Trustees" evaluerer desuden hvert femte år, hvorvidt den årlige beregning af ydelsen er passende. Kongehusets private indkomst (bl.a. fra hertugdømmerne Lancaster og Cornwall som er en portefølje af landområder, ejendomme og aktiver) reguleres ikke på samme måde som den offentlige ydelse. De to hertugdømmer skal dog ifølge lovgivning også aflægge årlige regnskaber for Parlamentet.

Spanien

Statens finansielle bidrag til kongehuset fremgår hvert år af finansloven. Der udføres hvert år eksternt revision af kongehusets økonomi ved den spanske revisionsret. Kongehusets årsregnskab med revisionspåtegning offentliggøres dertil hvert år på kongehusets hjemmeside.

Ifølge lov om offentlighed i forvaltningen behandles anmodninger om aktindsigt vedr. det spanske kongehus af Generalsekretariatet i det spanske Statsministerium.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister